

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

4 Μαΐου 2015

ΜΙΓΑΔΙΚΟΙ

1. Μιγαδικός αριθμός : $z = a + \beta i$ όπου $a, \beta \in \mathbb{R}$ $a = \operatorname{Re}(z)$, $\beta = \operatorname{Im}(z)$.

2. Μιγαδικό σύνολο : $\mathbb{C} = \{z | z = a + \beta i\}$.

3. Φανταστικός αριθμός : $z = \beta i$.

4. Φανταστικό σύνολο : $\mathbb{I} = \{\beta i | \beta \in \mathbb{R}\}$.

5. Πράξεις μιγαδικών

i. Πρόσθεση : $z + w = a + \beta i + \gamma + \delta i = (a + \gamma) + (\beta + \delta)i$.

ii. Αφαίρεση : $z - w = a + \beta i - (\gamma + \delta i) = (a - \gamma) + (\beta - \delta)i$.

iii. Πολλαπλασιασμός : $z \cdot w = (a + \beta i)(\gamma + \delta i) = (a\gamma - \beta\delta) + (\beta\gamma + a\delta)i$.

iv. Διαίρεση : $\frac{z}{w} = \frac{a + \beta i}{\gamma + \delta i} = \frac{a\gamma + \beta\delta}{\gamma^2 + \delta^2} + i \frac{\beta\gamma - a\delta}{\gamma^2 + \delta^2}$

6. Αντίστροφος : $\frac{1}{z} = \frac{1}{a + \beta i} = \frac{a - \beta i}{a^2 + \beta^2}$

7. Ισότητα μιγαδικών : $z = w \Leftrightarrow \operatorname{Re}(z) = \operatorname{Re}(w)$, $\operatorname{Im}(z) = \operatorname{Im}(w)$.

8. Δυνάμεις μιγαδικών

i. $z^2 = (a + \beta i)^2 = a^2 + 2a\beta i - \beta^2 = (a^2 - \beta^2) + 2a\beta i$.

ii. $z^3 = (a + \beta i)^3 = a^3 + 3a^2\beta i - 3a\beta^2 - \beta^3 i = (a^3 - 3a\beta^2) + i(-\beta^3 - 3a^2\beta)$

9. Δυνάμεις του i .

i. $i^0 = 1$

ii. $i^1 = i$

iii. $i^2 = -1$

iv. $i^3 = -i$

$$\text{Γενικά } i^v = \begin{cases} 1 & v = 4\kappa \\ i & v = 4\kappa + 1 \\ -1 & v = 4\kappa + 2 \\ -i & v = 4\kappa + 3 \end{cases}$$

10. Ιδιότητες συζυγών

i. $z + \bar{z} = 2\operatorname{Re}(z)$

iv. $\overline{(\bar{z})} = z$

vii. $\overline{\left(\frac{z}{w}\right)} = \frac{\bar{z}}{\bar{w}}$

ii. $z - \bar{z} = 2i\operatorname{Im}(z)$

v. $\overline{z \pm w} = \bar{z} \pm \bar{w}$

iii. $z \cdot \bar{z} = \operatorname{Re}^2(z) + \operatorname{Im}^2(z)$

vi. $\overline{z \cdot w} = \bar{z} \cdot \bar{w}$

viii. $\overline{(z^v)} = \bar{z}^v$

11. Λύσεις εξίσωσης 2ου βαθμού $az^2 + \beta z + \gamma = 0$, $a \neq 0$, $a, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$

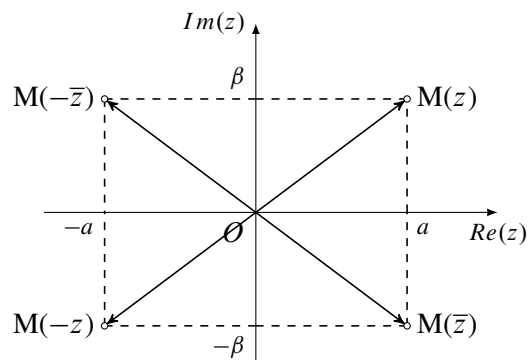
i. Αν $\Delta > 0 \Rightarrow z_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$

ii. Αν $\Delta = 0 \Rightarrow z_{1,2} = -\frac{\beta}{2a}$

iii. Αν $\Delta < 0 \Rightarrow z_{1,2} = \frac{-\beta \pm i\sqrt{|\Delta|}}{2a}$

12. Μιγαδικό επίπεδο

- $x'x$ άξονας των πραγματικών.
- $y'y$ άξονας των φανταστικών.
- $M(z)$ εικόνα του μιγαδικού z .
- \overrightarrow{OM} διανυσματική ακτίνα του μιγαδικού z .
- $M(\bar{z})$ η εικόνα του συζυγή του μιγαδικού z συμμετρική ως προς τον άξονα $x'x$.
- $M(-z)$ η εικόνα του αντίθετου του μιγαδικού z συμμετρική ως προς την αρχή των αξόνων.
- $M(-\bar{z})$ η εικόνα του αντίθετου του συζυγή του z συμμετρική ως προς τον άξονα $y'y$.

13. Μέτρο μιγαδικού : $|z| = \sqrt{Re(z)^2 + Im(z)^2}$.

14. Ιδιότητες μέτρου

i. $ z = -z = \bar{z} = -\bar{z} $	iv. $\left \frac{z}{w} \right = \frac{ z }{ w }$
ii. $ z ^2 = z \cdot \bar{z}$	v. $ z^v = z ^v$
iii. $ z \cdot w = z \cdot w $	

15. Συνθήκες για πραγματικό και φανταστικό αριθμό.

Αν $z = a + bi$ ένας μιγαδικός αριθμός τότε $z \in \mathbb{R}$ αν και μόνο αν

i. $\beta = 0$	ii. $\bar{z} = z$	iii. $ z ^2 = z^2$

Αν $z = a + bi$ ένας μιγαδικός αριθμός τότε $z \in \mathbb{I}$ αν και μόνο αν

i. $a = 0$	ii. $\bar{z} = -z$	iii. $ z ^2 = -z^2$

16. Απόσταση εικόνων δύο μιγαδικών : $d(z, w) = |z - w|$.

17. Κριτήριο παραλληλογράμου : $|z + w|^2 + |z - w|^2 = 2|z|^2 + 2|w|^2$.

18. Γεωμετρικοί τόποι εικόνων μιγαδικού:

Θέτουμε $z = x + yi$ και χρησιμοποιώντας τα δεδομένα προσπαθούμε να καταλήξουμε σε μια εξίσωση που να περιέχει τους άγνωστους x, y ώστε να προκύψει το ζητούμενο σχήμα (γεωμετρικός τόπος).

19. Βασικοί γεωμετρικοί τόποι :

- Κύκλος $|z - z_0| = \rho$, $M(z_0)$ κέντρο του κύκλου και ρ η ακτίνα του.
- Κύκλικός δίσκος $|z - z_0| \leq \rho$, $M(z_0)$ κέντρο του κύκλου και ρ η ακτίνα του.
- Έλλειψη $|z - z_1| + |z - z_2| = 2a$ όταν $2a > |z_1 - z_2|$ όπου $M_1(z_1), M_2(z_2)$ οι εστίες της.
- Ευθύγραμμο τμήμα $|z - z_1| + |z - z_2| = 2a$ όταν $2a = |z_1 - z_2|$ όπου $M_1(z_1), M_2(z_2)$ τα άκρα του.
- Υπερβολή $||z - z_1| - |z - z_2|| = 2a$ όταν $2a < |z_1 - z_2|$ όπου $M_1(z_1), M_2(z_2)$ οι εστίες της.
- Κλάδος υπερβολής $|z - z_1| - |z - z_2| = 2a$ όταν $2a < |z_1 - z_2|$ όπου $M_1(z_1), M_2(z_2)$ οι εστίες της.
- Δύο ημιευθείες $||z - z_1| - |z - z_2|| = 2a$ όταν $2a = |z_1 - z_2|$.
- Ημιευθεία $|z - z_1| - |z - z_2| = 2a$ όταν $2a = |z_1 - z_2|$.

- ix. Μεσοκάθετος ευθύγραμμου τμήματος $|z - z_1| = |z - z_2|$ όπου $M_1(z_1), M_2(z_2)$ τα άκρα του.
 x. Ημιεπίπεδο $|z - z_1| \leq |z - z_2|$ ή $|z - z_1| \geq |z - z_2|$.

20. Μέγιστη και ελάχιστη τιμή μέτρου μιγαδικού, μέτρου διαφοράς μιγαδικών.

Αν M είναι η εικόνα ενός μιγαδικού z τότε για την ελάχιστη και μέγιστη τιμή του $|z|$ ισχύει :

- i. Αν η εικόνα του z κινείται σε ευθεία ε τότε : $\min |z| = d(M, \varepsilon)$.
 ii. Αν η εικόνα του z κινείται πάνω σε κύκλο $|z - z_0| = \rho$ με κέντρο $M_0(z_0)$ τότε :

$$\min |z| = OM_0 - \rho \quad \text{και} \quad \max |z| = OM_0 + \rho$$

όπου O η αρχή των αξόνων.

- iii. Αν η εικόνα του z κινείται πάνω στην έλλειψη $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ τότε :

$$\min |z| = \beta \quad \text{και} \quad \max |z| = a$$

όπου $2a, 2\beta$ τα μήκη του μεγάλου και του μικρού άξονα της έλλειψης αντίστοιχα.

- iv. Αν η εικόνα του z κινείται πάνω στην υπερβολή $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ τότε :

$$\min |z| = a$$

Αν M_1, M_2 είναι οι εικόνες μιγαδικών z_1, z_2 τότε για την ελάχιστη και μέγιστη τιμή του μέτρου της διαφοράς τους $|z_1 - z_2|$ ισχύει :

- i. Αν η εικόνες των z_1, z_2 κινούνται σε παράλληλες ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ τότε : $\min |z_1 - z_2| = d(\varepsilon_1, \varepsilon_2)$.
 ii. Αν η εικόνες των z_1, z_2 κινούνται σε κύκλο (M_0, ρ) τότε : $\max |z_1 - z_2| = 2\rho$.
 iii. Αν η εικόνα του z_1 κινείται σε ευθεία ε και η εικόνα του z_2 σε κύκλο (M_0, ρ) τότε :

$$\min |z_1 - z_2| = d(M_0, \varepsilon) - \rho \quad \text{και} \quad \max |z_1 - z_2| = d(M_0, \varepsilon) + \rho$$

- iv. Αν οι εικόνες των z_1, z_2 κινούνται σε κύκλους $C_1 : (K_1, \rho_1)$ και $C_2 : (K_2, \rho_2)$ αντίστοιχα τότε :

α'. Αν οι κύκλοι δεν έχουν κοινά σημεία και βρίσκεται εξωτερικά ο ένας του άλλου δηλαδή $K_1 K_2 > \rho_1 + \rho_2$ τότε :

$$\min |z_1 - z_2| = K_1 K_2 - \rho_1 - \rho_2 \quad \text{και} \quad \max |z_1 - z_2| = K_1 K_2 + \rho_1 + \rho_2$$

β'. Αν οι κύκλοι εφάπτονται εξωτερικά δηλαδή $K_1 K_2 = \rho_1 + \rho_2$ τότε : $\max |z_1 - z_2| = 2\rho_1 + 2\rho_2$

γ'. Αν οι κύκλοι εφάπτονται εσωτερικά δηλαδή $K_1 K_2 = \rho_1 - \rho_2$ τότε : $\max |z_1 - z_2| = 2\rho_1$ όπου ρ_1 η ακτίνα του μεγαλύτερου κύκλου.

- v. Αν οι εικόνες των μιγαδικών z_1, z_2 κινούνται στην έλλειψη $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ τότε :

$$\max |z_1 - z_2| = 2a \quad \text{και} \quad \min |z_1 - z_2| = 2\beta \quad \text{αν οι εικόνες των } z_1, z_2 \text{ είναι αντιδιαμετρικές}$$

ΟΡΙΑ - ΣΥΝΕΧΕΙΑ

1. Πραγματική συνάρτηση : $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ ονομάζεται η διαδικασία με την οποία κάθε τιμή μιας πραγματικής μεταβλητής $x \in A$ αντιστοιχεί μόνο μια τιμή $y \in f(A)$.

- i. $A = D_f$: πεδίο ορισμού.
- ii. $f(D_f)$: σύνολο τιμών : $f(D_f) = \{y \in \mathbb{R} | y = f(x), x \in D_f\}$
- iii. $y = f(x)$: τιμή της f στο x .
- iv. Οι ρίζες της εξίσωσης $f(x) = 0$ ονομάζονται και ρίζες της συνάρτησης f .
- v. Αν $\kappa \in f(D_f)$ τότε υπάρχει $x_0 \in D_f$ ώστε $f(x_0) = \kappa$.

2. Είδη συναρτήσεων

- i. Πολυωνυμική : $f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$.
- ii. Ρητή : $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$ με $h(x) \neq 0$.
- iii. Άρρητη : $f(x) = \sqrt{g(x)}$ με $g(x) \geq 0$.
- iv. Λογαριθμική : $f(x) = \ln g(x)$ με $g(x) > 0$.
- v. Εκθετική : $f(x) = g(x)^{h(x)}$ με $g(x) > 0$.
- vi. Τριγωνομετρική : $f(x) = \eta \mu g(x)$ ή $\sigma \upsilon \nu g(x)$ ή $\epsilon \varphi g(x)$ ή $\sigma \varphi g(x)$.
- vii. Σταθερή : $f(x) = c$ με $c \in \mathbb{R}$.
- viii. Μηδενική : $f(x) = 0$.
- ix. Ταυτοτική : $f(x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

3. Γραφική παράσταση συνάρτησης : Σύνολο σημείων $M(x, f(x))$, $C_f = \{M(x, y) / y = f(x)\}$.
Ισχύει

$$M(x_0, y_0) \in C_f \Leftrightarrow y_0 = f(x_0)$$

4. Άρτια - Περιττή συνάρτηση :

Αν $\forall x \in D_f \Rightarrow -x \in D_f$ και

- i. $f(-x) = f(x)$ η f είναι άρτια. Είναι συμμετρική ως προς $y'y$.
- ii. $f(-x) = -f(x)$ η f είναι περιττή. Είναι συμμετρική ως προς το O .

5. Ίσες συναρτήσεις. f, g ίσες όταν

- i. $D_f = D_g$ και
- ii. $\forall x \in D_f \Rightarrow f(x) = g(x)$.

6. Πράξεις με συναρτήσεις : Αν $f : D_f \rightarrow \mathbb{R}$ και $g : D_g \rightarrow \mathbb{R}$ τότε :

- i. $(f + g)(x) = f(x) + g(x)$, $D_{f+g} = D_f \cap D_g$.
- ii. $(f - g)(x) = f(x) - g(x)$, $D_{f-g} = D_f \cap D_g$.
- iii. $(f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x)$, $D_{f \cdot g} = D_f \cap D_g$.
- iv. $\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$, $D_{f/g} = \{x \in D_f \cap D_g / g(x) \neq 0\}$.

7. Σύνθεση συναρτήσεων : Αν $f : D_f \rightarrow \mathbb{R}$ και $g : D_g \rightarrow \mathbb{R}$ τότε :

Η σύνθεση $f \circ g$ είναι :

- i. $D_{f \circ g} = \{x \in D_g / g(x) \in D_f\}$

ii. $(f \circ g)(x) = f(g(x))$

Η σύνθεση $g \circ f$ είναι :

i. $D_{g \circ f} = \{x \in D_f / f(x) \in D_g\}$

ii. $(g \circ f)(x) = g(f(x))$

Ισχύει επίσης $(f \circ g) \circ h = f \circ (g \circ h)$.

8. Μονοτονία συνάρτησης

i. $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ (Δ διάστημα) αύξουσα αν $\forall x_1, x_2 \in \Delta$ ισχύει $x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$.

ii. $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ (Δ διάστημα) φθίνουσα αν $\forall x_1, x_2 \in \Delta$ ισχύει $x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) > f(x_2)$.

9. Μονοτονία - Λύση εξισώσεων, ανισώσεων.

Αν $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ μια γνησίως μονότονη συνάρτηση τότε :

i. Αν $f \uparrow \Delta$ τότε $f(x) < f(x_0) \Leftrightarrow x < x_0$.

ii. Αν $f \downarrow \Delta$ τότε $f(x) < f(x_0) \Leftrightarrow x > x_0$.

iii. Η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μια το πολύ λύση στο διάστημα Δ .

iv. Αν $0 \in f(\Delta)$ τότε η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μια ακριβώς ρίζα στο Δ .

v. Αν $\eta \in f(\Delta)$ τότε η εξίσωση $f(x) = \eta$ έχει μια ακριβώς ρίζα στο Δ .

10. Ακρότατα συνάρτησης - Μέγιστο, ελάχιστο.

Για μια συνάρτηση $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ έχουμε :

i. $f(x_0)$ μέγιστο όταν $f(x) \leq f(x_0)$, $\forall x \in \Delta$.

ii. $f(x_0)$ ελάχιστο όταν $f(x) \geq f(x_0)$, $\forall x \in \Delta$.

Αν $m \leq f(x) \leq M$ και $m, M \in f(\Delta)$ τότε m ελάχιστο και M μέγιστο.

i. Αν $f \uparrow \Delta = [a, \beta] \Rightarrow \min f = f(a)$ και $\max f = f(\beta)$.

ii. Αν $f \downarrow \Delta = [a, \beta] \Rightarrow \min f = f(\beta)$ και $\max f = f(a)$.

iii. Αν f μονότονη στο $\Delta = (a, \beta)$ δεν έχει ακρότατα.

11. Συνάρτηση 1 – 1.

i. $f : D_f \rightarrow \mathbb{R}$ 1 – 1 όταν $\forall x_1, x_2 \in D_f$ ισχύει $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$.

ii. $f : D_f \rightarrow \mathbb{R}$ 1 – 1 όταν $\forall x_1, x_2 \in D_f$ ισχύει $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$.

Αν f μονότονη τότε είναι και 1 – 1.

12. Αντίστροφη συνάρτηση : Αν $f : D_f \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνάρτηση 1 – 1 τότε $f^{-1} : f(D_f) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι η αντίστροφή της.

i. Η f^{-1} έχει πεδίο ορισμού το σύνολο τιμών της f και σύνολο τιμών, το πεδίο ορισμού της f .

ii. $(f^{-1} \circ f)(x) = x$, $\forall x \in D_f$.

iii. $(f \circ f^{-1})(y) = y$, $\forall y \in f(D_f)$.

13. Όριο συνάρτησης σε σημείο x_0 : $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \begin{cases} \ell \in \mathbb{R} \\ \pm \infty \\ \text{δεν υπάρχει} \end{cases}$

Πλευρικά όρια : $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$, $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$

Το όριο της f υπάρχει στο x_0 αν και μόνο αν $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$

14. Ιδιότητες ορίων

- i. Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) > 0$ τότε $f(x_0) > 0$ κοντά στο x_0 .
- ii. Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) < 0$ τότε $f(x_0) < 0$ κοντά στο x_0 .
- iii. Αν $f(x) > 0$ κοντά στο x_0 τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \geq 0$.
- iv. Αν $f(x) < 0$ κοντά στο x_0 τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \leq 0$.
- v. Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) > \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$ τότε $f(x) > g(x)$ κοντά στο x_0 .
- vi. Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) < \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$ τότε $f(x) < g(x)$ κοντά στο x_0 .
- vii. Αν $f(x) > g(x)$ κοντά στο x_0 τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \geq \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.
- viii. Αν $f(x) < g(x)$ κοντά στο x_0 τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \leq \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.

15. Πράξεις με όρια

Αν υπάρχουν στο \mathbb{R} τα όρια των f, g στο x_0 τότε :

- i. $\lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) \pm g(x)) = \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \pm \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.
- ii. $\lim_{x \rightarrow x_0} (k \cdot f(x)) = k \cdot \lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, $\forall k \in \mathbb{R}$.
- iii. $\lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) \cdot g(x)) = \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \cdot \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.
- iv. $\lim_{x \rightarrow x_0} \left(\frac{f(x)}{g(x)} \right) = \frac{\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)}{\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)}$.
- v. $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = \left| \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \right|$.
- vi. $\lim_{x \rightarrow x_0} \sqrt[k]{f(x)} = \sqrt[k]{\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)}$, $f(x) \geq 0$ κοντά στο x_0 .
- vii. $\lim_{x \rightarrow x_0} f^v(x) = \left(\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \right)^v$.

ΔΕΝ ισχύουν : $\lim_{x \rightarrow x_0} f^2(x) = \ell \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \sqrt{\ell}$ και $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = \ell \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \pm \ell$
διότι δεν γνωρίζουμε αν υπάρχει πάντα το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$

16. Κριτήριο παρεμβολής : Έστω συναρτήσεις f, g, h . Αν

- i. $h(x) \leq f(x) \leq g(x)$ κοντά στο x_0 και
- ii. $\lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \ell \in \mathbb{R}$

τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \ell$.

17. Βασική τριγωνομετρική ανισότητα : $|\eta \mu x| \leq x$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Βασικά τριγωνομετρικά όρια

- i. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta \mu x}{x} = 1$
- ii. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma \nu x - 1}{x} = 0$
- iii. $\lim_{x \rightarrow 0} x \eta \mu \frac{1}{x} = 0$

18. Όριο σύνθετης συνάρτησης : $\lim_{x \rightarrow 0} f(g(x)) = \lim_{u \rightarrow u_0} f(u)$ όπου $u = g(x)$ και $u_0 = \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.

19. Μη πεπερασμένο όριο στο $x_0 \in \mathbb{R}$: $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \pm \infty$.

20. Ιδιότητες

- i. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \pm\infty \Rightarrow f(x) > 0 (< 0)$ αντίστοιχα κοντά στο x_0 .
- ii. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \pm\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} (-f(x)) = \mp\infty$.
- iii. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \pm\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f(x)} = 0$.
- iv. $\begin{cases} \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0 \\ f(x) > 0 (< 0) \text{ κοντά στο } x_0 \end{cases} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f(x)} = +\infty (-\infty)$.
- v. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \pm \infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = +\infty$.
- vi. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = +\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} \sqrt[k]{f(x)} = +\infty$.
- vii. $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{(x - x_0)^{2\nu}} = +\infty$.
- ix. $\lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{1}{(x - x_0)^{2\nu+1}} = -\infty$.
- viii. $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{|x - x_0|} = +\infty$.
- x. $\lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{1}{(x - x_0)^{2\nu+1}} = +\infty$.
- xi. $\nexists \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{(x - x_0)^{2\nu+1}}$.

21. Πρόταση : Αν $f(x) \leq g(x)$ κοντά στο x_0 τότε

- i. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = +\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = +\infty$.
- ii. $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = -\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = -\infty$.

(Τις παραπάνω τις αποδεικνύουμε)

22. Όριο αθροίσματος

Όριο συνάρτησης	Τιμή ορίου					
$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$	$a \in \mathbb{R}$	$a \in \mathbb{R}$	$+\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$-\infty$
$\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$
$\lim_{x \rightarrow x_0} (f + g)(x)$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	Απροσδιόριστη	Απροσδιόριστη	$-\infty$

23. Όριο γινομένου

Όριο συνάρτησης	Τιμή ορίου									
$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$	$a > 0$	$a > 0$	$a < 0$	$a < 0$	$+\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$-\infty$	0	0
$\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$
$\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x)$	$+\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$+\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$+\infty$	Απρ.	Απρ.

24. Όριο στο άπειρο : $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \begin{cases} \ell \in \mathbb{R} \\ \pm\infty \end{cases}$

25. Βασικά όρια

i. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} x^\nu = \begin{cases} +\infty & \text{αν } \nu \text{ άρτιος} \\ +\infty & \text{αν } \nu \text{ περιττός} \end{cases}$

ii. Αν $P(x) = a_\nu x^\nu + a_{\nu-1}x^{\nu-1} + \dots + a_1x + a_0$ τότε $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} P(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} a_\nu x^\nu$

iii. Αν $P(x) = a_\nu x^\nu + a_{\nu-1}x^{\nu-1} + \dots + a_1x + a_0$ και $Q(x) = \beta_\kappa x^\kappa + \beta_{\kappa-1}x^{\kappa-1} + \dots + \beta_1x + \beta_0$ τότε $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{P(x)}{Q(x)} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{a_\nu x^\nu}{\beta_\kappa x^\kappa}$.

iv. Όριο εκθετικής - λογαριθμικής για $a > 1$.

α'. $\lim_{x \rightarrow +\infty} a^x = +\infty$

γ'. $\lim_{x \rightarrow 0} \log_a x = -\infty$

β'. $\lim_{x \rightarrow -\infty} a^x = 0$

δ'. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \log_a x = +\infty$

v. Όριο εκθετικής - λογαριθμικής για $0 < a < 1$.

α'. $\lim_{x \rightarrow +\infty} a^x = 0$

γ'. $\lim_{x \rightarrow 0} \log_a x = +\infty$

β'. $\lim_{x \rightarrow -\infty} a^x = +\infty$

δ'. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \log_a x = -\infty$

vi. Βασικά όρια

α'. $\lim_{x \rightarrow 0^+} e^{\frac{1}{x}} \stackrel{y=\frac{1}{x}}{\underset{y \rightarrow +\infty}{=}} \lim_{y \rightarrow +\infty} e^y = +\infty$

δ'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \operatorname{syn} \frac{1}{x} \stackrel{y=\frac{1}{x}}{\underset{y \rightarrow 0}{=}} \lim_{y \rightarrow 0} \operatorname{syn} y = 1$

β'. $\lim_{x \rightarrow 0^-} e^{\frac{1}{x}} \stackrel{y=\frac{1}{x}}{\underset{y \rightarrow -\infty}{=}} \lim_{y \rightarrow -\infty} e^y = 0$

ε'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} x \eta\mu \frac{1}{x} \stackrel{y=\frac{1}{x}}{\underset{y \rightarrow 0}{=}} \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\eta\mu y}{y} = 1$

γ'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \eta\mu \frac{1}{x} \stackrel{y=\frac{1}{x}}{\underset{y \rightarrow 0}{=}} \lim_{y \rightarrow 0} \eta\mu y = 0$

ζ'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\eta\mu x}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x} \eta\mu x = 0$ Μηδενική επί φραγμένη (αποδεικνύεται με κριτήριο παρεμβολής)

ζ'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (x + \eta\mu x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} x \left(1 + \frac{\eta\mu x}{x}\right) = \pm\infty$

Τα παρακάτω όρια ΔΕΝ υπάρχουν

η'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \eta\mu x$

θ'. $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \operatorname{syn} x$

26. Συνέχεια συνάρτησης σε σημείο $x_0 \in D_f$

Μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της όταν

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$$

27. Συνέχεια συνάρτησης σε διάστημα

i. Μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα ανοιχτό διάστημα (a, β) αν είναι συνεχής σε κάθε σημείο του διαστήματος.

- ii. Μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα ανοιχτό διάστημα $[a, \beta]$ αν είναι συνεχής σε κάθε σημείο του ανοιχτού διαστήματος (a, β) και ισχύει

$$\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a) \text{ και } \lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) = f(\beta)$$

Μια συνάρτηση που είναι συνεχής σε κάθε σημείο του πεδίου ορισμού της λέγεται απλά συνεχής.

28. Συνεχείς συναρτήσεις

- Πολυωνυμικές $f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- Ρητές $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$ για κάθε $x \in D_f = \{x \in \mathbb{R} | h(x) \neq 0\}$.
- Τριγωνομετρικές $f(x) = \eta \mu x$ και $g(x) = \sigma \nu x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- Εκθετικές και λογαριθμικές $f(x) = a^x$ και $g(x) = \log_a x$ με $0 < a \neq 1$.

29. Πράξεις με συνεχείς συναρτήσεις

Αν f, g δύο συνεχείς συναρτήσεις σε ένα κοινό σημείο x_0 των πεδίων ορισμού τους τότε οι συναρτήσεις

$$f \pm g, \quad cf, \quad f \cdot g, \quad \frac{f}{g}, \quad |f|, \quad f^\nu, \quad \sqrt[\kappa]{f}$$

είναι συνεχείς στο x_0 εφόσον ορίζονται σε ένα διάστημα που περιέχει το σημείο αυτό.

30. Συνέχεια σύνθεσης

Έστω f, g δύο συναρτήσεις και $x_0 \in D_f$. Αν f συνεχής στο x_0 και g είναι συνεχής στο $f(x_0)$ τότε $g \circ f$ συνεχής στο x_0 .

31. Θεώρημα Bolzano

Αν για μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα κλειστό διάστημα $[a, \beta]$ ισχύει:

- f συνεχής στο διάστημα $[a, \beta]$ και
- $f(a) \cdot f(\beta) < 0$

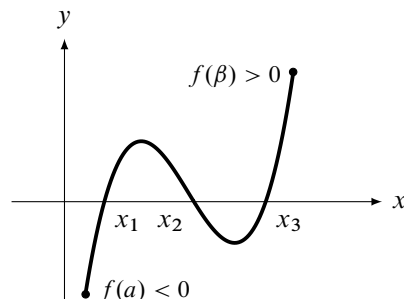
τότε θα υπάρχει τουλάχιστον ένας αριθμός $x_0 \in (a, \beta)$ έτσι ώστε

$$f(x_0) = 0$$

- Αν ισχύει $f(a) \cdot f(\beta) \leq 0$ τότε θα υπάρχει $x_0 \in [a, \beta]$ ώστε $f(x_0) = 0$.
- Το αντίστροφο του Bolzano δε ισχύει πάντα.

32. Γεωμετρική ερμηνεία Bolzano

Για μια συνεχή συνάρτηση f στο διάστημα $[a, \beta]$ η συνθήκη $f(a) \cdot f(\beta) < 0$ σημαίνει ότι οι τιμές αυτές θα είναι ετερόσημες οπότε τα σημεία $A(a, f(a))$ και $B(\beta, f(\beta))$ θα βρίσκονται εκατέρωθεν του άξονα $x'x$. Αυτό σημαίνει ότι η γραφική παράσταση C_f θα τέμνει τον άξονα σε τουλάχιστον ένα σημείο με τετμημένη $x_0 \in (a, \beta)$.

33. Πρόσημο συνάρτησης

Αν για μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα διάστημα Δ ισχύει $f(x) \neq 0, \forall x \in \Delta$ τότε η f διατηρεί το πρόσημό της στο Δ δηλαδή :

$$f(x) > 0 \text{ ή } f(x) < 0, \quad \forall x \in \Delta$$

- i. Αν υπάρχει $a \in \Delta$ ώστε $f(a) > 0$ τότε $f(x) > 0$. Αντίστοιχα αν υπάρχει $a \in \Delta$ ώστε $f(a) < 0$ τότε $f(x) < 0$.
- ii. Αν ρ_1, ρ_2 είναι δύο διαδοχικές ρίζες της f τότε η συνάρτηση διατηρεί το πρόσημό της στο διάστημα (ρ_1, ρ_2) μεταξύ των ριζών.

34. Θεώρημα ενδιάμεσων τιμών

Αν μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα κλειστό διάστημα $[a, \beta]$ είναι

- i. συνεχής στο $[a, \beta]$ και ισχύει
- ii. $f(a) \neq f(\beta)$

τότε για κάθε τιμή η μεταξύ των $f(a)$ και $f(\beta)$ υπάρχει ένας τουλάχιστον αριθμός $x_0 \in (a, \beta)$ ώστε $f(x_0) = \eta$.

- i. Η εικόνα $f(\Delta)$ ενός διαστήματος Δ μέσω μιας συνεχούς και μη σταθερής συνάρτησης f είναι διάστημα.
- ii. Αν μια $1 - 1$ συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ τότε είναι γνησίως μονότονη.

35. Θεώρημα μέγιστης και ελάχιστης τιμής.

Αν μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα διάστημα $[a, \beta]$ τότε παίρνει στο διάστημα αυτό μια μέγιστη τιμή M και μια ελάχιστη τιμή m .

- i. Αν $m = M$ τότε η συνάρτηση είναι σταθερή.
- ii. Αν $m \leq f(\eta) \leq M$ τότε $\eta \in f(\Delta)$ και υπάρχει $x_0 \in [a, \beta]$ ώστε $f(x_0) = \eta$.
- iii. Αν $m \leq f(\eta) \leq M$ και η f είναι γνησίως μονότονη στο $[a, \beta]$ τότε η εξίσωση $f(x) = \eta$ έχει ακριβώς μια λύση.

36. Σύνολο τιμών - Εικόνα κλειστού - ανοιχτού διαστήματος.

- i. Αν $\Delta = [a, \beta]$ τότε
 - Αν $f \uparrow \Delta$ τότε $f(\Delta) = [f(a), f(\beta)]$.
 - Αν $f \downarrow \Delta$ τότε $f(\Delta) = [f(\beta), f(a)]$.
- ii. Αν $\Delta = (a, \beta)$ τότε
 - Αν $f \uparrow \Delta$ τότε $f(\Delta) = \left(\lim_{x \rightarrow a^+} f(x), \lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) \right)$.
 - Αν $f \downarrow \Delta$ τότε $f(\Delta) = \left(\lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x), \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) \right)$.

ΔΙΑΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ

1. Παράγωγος σε σημείο

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}.$$

Η f είναι **παραγωγίσιμη** στο x_0 αν το όριο της παραγώγου υπάρχει και είναι πραγματικός αριθμός.

- Το κλάσμα $\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$ ονομάζεται **λόγος μεταβολής** της f .
- Αν $h = x - x_0$ η παράγωγος της f στο σημείο x_0 μετασχηματίζεται ως εξής

$$f'(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$$

2. Αν μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σε ένα σημείο x_0 τότε είναι και συνεχής στο σημείο αυτό. Το αντίστροφο δεν ισχύει.

3. Παραγωγίσιμη συνάρτηση σε σύνολο

- f παραγωγίσιμη σε ένα σύνολο A αν είναι παραγωγίσιμη σε κάθε σημείο του διαστήματος.
- f παραγωγίσιμη σε ένα ανοιχτό διάστημα (a, β) αν είναι παραγωγίσιμη $\forall x \in (a, \beta)$.
- f παραγωγίσιμη σε ένα κλειστό διάστημα $[a, \beta]$ αν είναι παραγωγίσιμη $\forall x \in (a, \beta)$ και επιπλέον

$$\lim_{x \rightarrow a^+} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \in \mathbb{R} \text{ και } \lim_{x \rightarrow \beta^-} \frac{f(x) - f(\beta)}{x - \beta} \in \mathbb{R}$$

4. Παραγωγος συνάρτηση : $f' : A \rightarrow \mathbb{R}$ παράγωγος της $f : f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$.

5. Κανόνες παραγωγίσιμης

- $(f \pm g)'(x) = f'(x) \pm g'(x)$.
- $(c \cdot f)'(x) = c \cdot f'(x)$.
- $(f \cdot g)'(x) = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$.
- $\left(\frac{f}{g}\right)'(x) = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}$.
- $\left(\frac{1}{f}\right)'(x) = -\frac{f'(x)}{f^2(x)}$.
- $(f \circ g)'(x) = f'(g(x)) \cdot g'(x)$.

6. Παράγωγοι συναρτήσεων

Συνάρτηση f	Παράγωγος f'	Συνάρτηση f	Παράγωγος f'
c	0		
x	1		
x^v	$v x^{v-1}$	$[f(x)]^v$	$v [f(x)]^{v-1} \cdot f'(x)$
$\frac{1}{x}$	$-\frac{1}{x^2}$	$\frac{1}{f(x)}$	$-\frac{f'(x)}{f^2(x)}$
\sqrt{x}	$\frac{1}{2\sqrt{x}}$	$\sqrt{f(x)}$	$\frac{f'(x)}{2\sqrt{f(x)}}$

$\eta\mu x$	$\sigma\upsilon\nu x$	$\eta\mu f(x)$	$\sigma\upsilon\nu f(x) \cdot f'(x)$
$\sigma\upsilon\nu x$	$-\eta\mu x$	$\sigma\upsilon\nu f(x)$	$-\eta\mu f(x) \cdot f'(x)$
$\epsilon\varphi x$	$\frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x}$	$\epsilon\varphi f(x)$	$\frac{f'(x)}{\sigma\upsilon\nu^2 f(x)}$
$\sigma\varphi x$	$-\frac{1}{\eta\mu^2 x}$	$\sigma\varphi f(x)$	$-\frac{f'(x)}{\eta\mu^2 f(x)}$
a^x	$a^x \ln a$	$a^{f(x)}$	$a^{f(x)} \ln a \cdot f'(x)$
e^x	e^x	$e^{f(x)}$	$e^{f(x)} \cdot f'(x)$
$\ln x $	$\frac{1}{x}$	$\ln f(x) $	$\frac{f'(x)}{f(x)}$

- 7.** Συντελεστής διεύθυνσης εφαπτόμενης ευθείας σε σημείο x_0 : $\lambda = f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$.
- 8.** Εξίσωση εφαπτόμενης ευθείας στο x_0 : $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$.
- 9.** Ρυθμός μεταβολής. Αν $y = f(x)$ τότε ο ρυθμός μεταβολής του ποσού y ως προς το ποσό x σε ένα σημείο x_0 είναι : $f'(x_0)$.
- Αν $f'(x_0) > 0$ ο ρυθμός είναι θετικός άρα το ποσό αυξάνεται.
 - Αν $f'(x_0) < 0$ ο ρυθμός είναι αρνητικός άρα το ποσό μειώνεται.
- 10.** Θεώρημα Rolle
Αν μια συνάρτηση $f : [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ είναι
- συνεχής στο $[a, \beta]$.
 - παραγωγίσιμη στο (a, β) και
 - $f(a) = f(\beta)$
- τότε υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (a, \beta)$ ώστε $f'(\xi) = 0$.
- 11.** Γεωμετρική ερμηνεία του Θ.Rolle.
Αν εφαρμόζεται το θεώρημα Rolle στο $[a, \beta]$ τότε υπάρχει τουλάχιστον ένας αριθμός $\xi \in (a, \beta)$ ώστε η εφαπτόμενη ευθεία στο $A(\xi, f(\xi))$ να είναι παράλληλη με τον άξονα $x'x$.
- 12.** Συνέπειες του θεωρήματος Rolle.
- Αν $f'(x) \neq 0, \forall x \in \mathbb{R}$ τότε $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1-1.
 - Αν ρ_1, ρ_2 είναι δύο διαδοχικές ρίζες της f τότε θα υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (\rho_1, \rho_2)$ ώστε $f'(\xi) = 0$.
- 13.** Θεώρημα Μέσης Τιμής
Αν μια συνάρτηση $f : [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ είναι
- συνεχής στο $[a, \beta]$
 - παραγωγίσιμη στο (a, β)

τότε υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (a, \beta)$ ώστε $f'(\xi) = \frac{f(\beta) - f(a)}{\beta - a}$

- i. Το θεώρημα Rolle είναι μια ειδική περίπτωση του Θ.Μ.Τ.
- ii. $f(\beta) - f(a) = f'(\xi)(\beta - a)$.

14. Συνέπειες του Θ.Μ.Τ.

1. Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα διάστημα Δ . Αν
 - i. η f είναι συνεχής στο Δ και
 - ii. $f'(x) = 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο του Δτότε η f είναι σταθερή στο Δ .
2. Έστω δύο συναρτήσεις f, g ορισμένες σε ένα διάστημα Δ . Αν
 - i. οι f, g είναι συνεχείς στο Δ και
 - ii. $f'(x) = g'(x)$ σε κάθε εσωτερικό σημείο του Δτότε υπάρχει σταθερά c τέτοια ώστε για κάθε $x \in \Delta$ να ισχύει $f(x) = g(x) + c$.

15. Μονοτονία

Έστω f συνεχής σε **διάστημα** Δ .

- i. Αν $f'(x) > 0$, $\forall x$ εσωτερικό του Δ τότε $f \uparrow \Delta$.
- ii. Αν $f'(x) < 0$, $\forall x$ εσωτερικό του Δ τότε $f \downarrow \Delta$.

Το αντίστροφο δεν ισχύει. Ισχύει όμως το εξής:

- i. Αν $f \uparrow \Delta$ τότε $f'(x) \geq 0$, $\forall x$ εσωτερικό του Δ .
- ii. Αν $f \downarrow \Delta$ τότε $f'(x) \leq 0$, $\forall x$ εσωτερικό του Δ .

Αν μια συνάρτηση είναι συνεχής σε ένα διάστημα (a, β) και παραγωγίσιμη στο $(a, x_0) \cup (x_0, \beta)$, με $x_0 \in (a, \beta)$ τότε είναι γνησίως μονότονη στο (a, β) .

Γενικά αν η παράγωγος μιας συνάρτησης f μηδενίζεται ή δεν ορίζεται σε μεμονομένα σημεία του Δ τότε η f είναι γνησίως μονότονη στο Δ .

16. Τοπικά ακρότατα

- i. Η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο x_0 αν

$$\exists \delta > 0 \text{ ώστε } f(x_0) \geq f(x), \forall x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta) \cap D_f$$

- ii. Η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο x_0 αν

$$\exists \delta > 0 \text{ ώστε } f(x_0) \leq f(x), \forall x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta) \cap D_f$$

Το x_0 είναι η θέση του τοπικού ακρότατου. Το $f(x_0)$ είναι το τοπικό ακρότατο.

17. Θεώρημα Fermat

Έστω $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ και $x_0 \in \Delta$

- i. Αν x_0 εσωτερικό του διαστήματος Δ
- ii. f παραγωγίσιμη στο x_0 και
- iii. f παρουσιάζει ακρότατο στο x_0

τότε $f'(x_0) = 0$

18. Πιθανές θέσεις ακρότατων

- i. Τα εσωτερικά σημεία του διαστήματος Δ όπου $f'(x_0) = 0$.
ii. Τα εσωτερικά σημεία του διαστήματος Δ όπου δεν ορίζεται η f' .
iii. Τα άκρα του Δ .
- } Κρίσιμα σημεία

19. Κριτήριο τοπικών ακρότατων

Έστω $f : (a, \beta) \rightarrow \mathbb{R}$ και παραγωγίσιμη στο (a, β) με εξαίρεση ίσως ένα σημείο x_0 συνεχής όμως σε αυτό.

- i. Αν $f'(x) > 0$ στο (a, x_0) και $f'(x) > 0$ στο (x_0, β) τότε $f(x_0)$ τοπικό μέγιστο.
ii. Αν $f'(x) < 0$ στο (a, x_0) και $f'(x) < 0$ στο (x_0, β) τότε $f(x_0)$ τοπικό ελάχιστο.
iii. Αν $f'(x)$ διατηρεί πρόσημο στο $(a, x_0) \cup (x_0, \beta)$ και $f'(x) > 0$ τότε $f(x_0)$ δεν είναι τοπικό ακρότατο.

20. Βασική ανισότητα : $\ln x \leq x - 1$, $x > 0$.

Οι ανισότητες

- i. $\ln x < x$ ii. $e^x \geq x + 1$ iii. $e^x > x$ iv. $e^x > \eta \mu x$

θα αποδεικνύονται με τη βοήθεια της πρώτης.

21. Κυρτή - Κοίλη

Έστω f συνεχής στο διάστημα Δ και παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του Δ .

- i. Η f είναι κυρτή (στρέφει τα κοίλα προς τα **πάνω**) αν $f' \uparrow$ στο εσωτερικό του Δ .
ii. Η f είναι κοίλη (στρέφει τα κοίλα προς τα **κάτω**) αν $f' \downarrow$ στο εσωτερικό του Δ .

22. Κυρτότητα

Έστω f συνεχής στο διάστημα Δ και παραγωγίσιμη δύο φορές στο εσωτερικό του Δ .

- i. Αν $f''(x) > 0$, $\forall x$ στο εσωτερικό του Δ τότε $f \curvearrowright \Delta$.
ii. Αν $f''(x) < 0$, $\forall x$ στο εσωτερικό του Δ τότε $f \curvearrowleft \Delta$.

23. Κριτήριο σημείων καμπής

Έστω $f : (a, \beta) \rightarrow \mathbb{R}$ και $x_0 \in (a, \beta)$. Αν

- i. η f αλλάζει πρόσημο εκατέρωθεν του x_0 και
ii. ορίζεται η εφαπτόμενη ευθεία στο $A(x_0, f(x_0))$

τότε το σημείο $A(x_0, f(x_0))$ είναι σημείο καμπής. (Εκεί αλλάζει η κυρτότητα)

24. Ασύμπτωτες

- i. Αν $\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) \text{ ή } \\ \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) \end{array} \right\} = \pm \infty \Rightarrow x = x_0 \text{ κατακόρυφη ασύμπτωτη.}$
ii. Αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \ell \Rightarrow y = \ell$ οριζόντια ασύμπτωτη στο $+\infty$.
iii. Αν $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \ell \Rightarrow y = \ell$ οριζόντια ασύμπτωτη στο $-\infty$.
iv. Αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - (\lambda x + \beta)] = 0 \Rightarrow y = \lambda x + \beta$ πλάγια ασύμπτωτη στο $+\infty$.
v. Αν $\lim_{x \rightarrow -\infty} [f(x) - (\lambda x + \beta)] = 0 \Rightarrow y = \lambda x + \beta$ πλάγια ασύμπτωτη στο $-\infty$.

25. Η $y = \lambda x + \beta$ είναι ασύμπτωτη της C_f στο $\pm\infty \Leftrightarrow$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lambda \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - \lambda x] = \beta$$

- i. Η C_f με μια πλάγια ασύμπτωτη μπορεί να έχουν κοινά σημεία.
- ii. Αν η C_f έχει οριζόντια ασύμπτωτη τότε δεν έχει πλάγια.

26. Κανόνες De L' Hospital

$$\text{Αν } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = 0 \text{ ή } \pm\infty \text{ τότε } = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)} \text{ με } x_0 \in \mathbb{R} \cup \{-\infty, +\infty\}.$$

27. Βασική ανισότητα : Κοντά στο $+\infty$ ισχύει $e^x > x^y > \ln x$.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ

1. Αρχική συνάρτηση : F : αρχική της f στο Δ τότε $F'(x) = f(x)$. Η αρχική μιας συνάρτησης ορίζεται σε διάστημα και όχι ένωση διαστημάτων.
2. Αν F μια αρχική της $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ τότε
 - i. όλες οι συναρτήσεις της μορφής $G(x) = F(x) + c$ είναι αρχικές της f .
 - ii. κάθε άλλη αρχική της f είναι της μορφής $G(x) = F(x) + c$.
3. Αρχικές συναρτήσεις

Συνάρτηση f	Αρχική F	Συνάρτηση f	Αρχική F
0	c		
1	$x + c$		
x^ν	$\frac{x^{\nu+1}}{\nu+1} + c$	$[f(x)]^\nu \cdot f'(x)$	$\frac{[f(x)]^{\nu+1}}{\nu+1}$
$-\frac{1}{x^2}$	$\frac{1}{x} + c$	$-\frac{f'(x)}{f^2(x)}$	$\frac{1}{f(x)} + c$
$\frac{1}{2\sqrt{x}}$	$\sqrt{x} + c$	$\frac{f'(x)}{2\sqrt{f(x)}}$	$\sqrt{f(x)} + c$
$\sin x$	$\eta\mu x + c$	$\sin f(x) \cdot f'(x)$	$\eta\mu f(x) + c$
$-\eta\mu x$	$\sin x + c$	$-\eta\mu f(x) \cdot f'(x)$	$\sin f(x) + c$
$\frac{1}{\sin^2 x}$	$\epsilon\varphi x + c$	$\frac{f'(x)}{\sin^2 f(x)}$	$\epsilon\varphi f(x) + c$
$-\frac{1}{\eta\mu^2 x}$	$\sigma\varphi x + c$	$-\frac{f'(x)}{\eta\mu^2 f(x)}$	$\sigma\varphi f(x) + c$
a^x	$\frac{a^x}{\ln a} + c$	$a^{f(x)} \cdot f'(x)$	$\frac{a^{f(x)}}{\ln a} + c$
e^x	e^x	$e^{f(x)} \cdot f'(x)$	$e^{f(x)} + c$
$\frac{1}{x}$	$\ln x + c$	$\frac{f'(x)}{f(x)}$	$\ln f(x) + c$

4. Κανόνες αρχικών συναρτήσεων

Συνάρτηση f	Αρχική F
0	c
$f'(x) \pm g'(x)$	$f(x) \pm g(x) + c$

$$\begin{array}{cc} f'(x) \cdot g(x) + f(x) \cdot g'(x) & f(x) \cdot g(x) + c \\ \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{g^2(x)} & \frac{f(x)}{g(x)} + c \\ g'(f(x)) \cdot f'(x) & g(f(x)) + c \end{array}$$

5. Ορισμένο ολοκλήρωμα : $\int_a^\beta f(x)dx$ με f συνεχή στο $[a, \beta]$.

i. $\int_a^a f(x)dx = 0$

iii. $\int_a^\beta f(x)dx = \int_a^\gamma f(x)dx + \int_\gamma^\beta f(x)dx$

ii. $\int_a^\beta f(x)dx = -\int_\beta^a f(x)dx$

6. Εμβαδόν χωρίου : Αν για την $f : [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει $f(x) \geq 0$ τότε $E(\Omega) = \int_a^\beta f(x)dx$.

7. Έστω f συνεχής στο $[a, \beta]$ με $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in [a, \beta]$. Αν η f δε μηδενίζεται παντού τότε

$$\int_a^\beta f(x)dx > 0$$

8. Αν $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής στο Δ και a ένα σημείο του Δ τότε η συνάρτηση

$$F(x) = \int_a^x f(t)dt$$

είναι μια αρχική της f στο Δ .

i. $\left(\int_a^x f(x)dx \right)' = f(x)$

ii. $\left(\int_a^{g(x)} f(x)dx \right)' = f(g(x)) \cdot g'(x)$

9. Θεμελιώδες θεώρημα ολοκληρωτικού λογισμού

Έστω $f : [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση στο $[a, \beta]$. Αν G είναι μια αρχική της f στο $[a, \beta]$ τότε

$$\int_a^\beta f(x)dx = G(\beta) - G(a)$$

Ισχύει οτι $\int_a^x f'(x)dx = [f(x)]_a^x \Rightarrow f(x) = \int_a^x f'(x)dx + f(a)$.

10. Αν μια συνάρτηση $f : [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής στο $[a, \beta]$ τότε υπάρχει $\xi \in (a, \beta)$ ώστε

$$\int_a^\beta f(x)dx = (\beta - a)f(\xi)$$

11. Μέθοδοι ολοκλήρωσης

i. Παραγοντική ολοκλήρωση : $\int_a^\beta f'(x) \cdot g(x)dx = [f(x) \cdot g(x)]_a^\beta - \int_a^\beta f(x) \cdot g'(x)dx$

ii. Με αντικατάσταση : $\int_a^\beta f(g(x)) \cdot g'(x)dx = \int_{u_1}^{u_2} f(u) \cdot du$ όπου $u = g(x)$, $du = g'(x)dx$ και $u_1 = g(a)$, $u_2 = g(\beta)$.

12. Η συνάρτηση $F(x) = \int_a^x f(t)dt$

Αν $f : \Delta \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής στο Δ και a ένα σημείο του Δ τότε η συνάρτηση

$$F(x) = \int_a^x f(t)dt$$

είναι μια αρχική της f στο Δ . Για να ορίζεται η F πρέπει $a, x \in \Delta$.

i. $\left(\int_a^x f(t)dt \right)' = f(x)$

ii. Αν $G(x) = \int_a^{g(x)} f(t)dt$ τότε

$$\left(\int_a^{g(x)} f(t)dt \right)' = f(g(x)) \cdot g'(x)$$

με $D_G = \{x \in D_g \text{ και } g(x) \in \Delta\}$.

iii. Αν $H(x) = \int_{g_1(x)}^{g_2(x)} f(t)dt$ τότε

$$\left(\int_{g_1(x)}^{g_2(x)} f(t)dt \right)' = f(g_2(x)) \cdot g_2'(x) - f(g_1(x)) \cdot g_1'(x)$$

με $D_H = \{x \in D_{g_1} \cap D_{g_2} \text{ και } g_1(x), g_2(x) \in \Delta\}$.

13. Εμβαδόν χωρίου

i. Εμβαδόν μεταξύ C_f και $x'x : E(\Omega) = \int_a^\beta |f(x)|dx$.

ii. Εμβαδόν μεταξύ C_f και $C_g : E(\Omega) = \int_a^\beta |f(x) - g(x)|dx$.